

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 5981

18 Ağustos 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı”nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

24 Ağustos 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SU ALANINDA İŞBİRLİĞİNE DAİR MUTABAKAT ZAPTI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle müştereken "Taraflar" ve ayrı ayrı "Taraflar" olarak anılacaklardır.):

İki ülke arasındaki ilişkileri daha da geliştirme hususundaki *isteklerini ifade ederek;*

İki ülke arasında su kaynaklarının yönetimi, korunması ve geliştirilmesi alanlarında, bilimsel teknik ve teknolojik açıdan daha yakın işbirliği gerektirdiğinin *bilincinde olarak;*

Tarafların, su alanındaki ileri işbirliğinden faydalanacağına *kani olarak;*

İki ülkenin, uluslararası kanunlar ve konvansiyonlara karşı ödevlerini *dikkate alarak;*

Aşağıdaki mutabakata *varmışlardır:*

Madde 1

Maksat

1. Bu Mutabakat Zaptının maksadı, Taraflar arasında su alanındaki ileri işbirliğinin ana çerçevesini belirlemektir.
2. Su kaynaklarının geliştirilmesi, yönetimi ve korunması için, Taraflar, ulusal mevzuatları çerçevesinde eşitlik, müttekabilyet ve karşılıklı yarar temelinde, bilgi, deneyim ve teknoloji paylaşımı yoluyla iş birliği yaparlar.

Madde 2

İşbirliği Alanları

Taraflar, işbu Mutabakat Zaptının amaçlarını gerçekleştirmek için, aşağıdaki alanlarda işbirliğini kabul ederler:

- a) Entegre su kaynakları yönetiminin planlanması ve uygulanması;
- b) Hidroelektrik santrali ve geliştirilmesi;
- c) Sulama ve drenaj planlama ve geliştirilmesi;
- d) Su tedariki ve sanitasyon planlama ve geliştirilmesi;
- e) Nehir havzalarının geliştirilmesi ve korunması; ve
- f) Karşılıklılık temelinde, entegre su kaynakları yönetiminde Tarafların küresel katılım ve stratejileri konusunda tecrübe teatisi.

Madde 3

İşbirliği Yöntemleri

Taraflar, işbu Mutabakat Zaptının 2. maddesinde sıralanan konular üzerinde aşağıdaki şekilde iş birliği yaparlar:

- a) Su konusundaki araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bilimsel ve teknik bilgi ve belge paylaşımı;
- b) Uzman, araştırmacı, danışman ve personel değişimi;
- c) Ortak çalıştay, toplantı, seminer ve çalışma gezilerinin düzenlenmesi; ve
- d) Tarafların mutabakatıyla belirlenecek konularda Türk uzmanlar tarafından eğitim verilmesi.

Madde 4

Yetkili Makamlar

Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Su, Sulama ve Enerji Bakanlığı, işbu Mutabakat Zaptının uygulanması hususunda yetkili makamlar olacaktırlar.

Madde 5

Ortak Komite

1. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptının uygulanmasının izlenmesi ve işbu Mutabakat Zaptı kapsamında su alanında iki ülke arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi için bu alanda ortak bir komite oluşturulması konusunda mutabık kalmışlardır (bundan böyle Ortak Komite olarak anılacaktır.).
2. Ortak Komite, 2. Maddede sıralanan faaliyetleri görüşmek için herhangi bir zamanda toplanabilir ve alınacak tavsiyelerin uygulanmasını izler.
3. Her bir Taraf, işbu Mutabakat Zaptının yürürlüğe girmesinin ardından en geç üç (3) ay içinde, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında yer alan iş birliği faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olacak bir Ulusal Koordinatör tayin eder. Ulusal Koordinatör en az Daire Başkanı düzeyinde veya eşdeğer bir makamda olur.
4. Her bir taraf, diğer tarafa tayin ettiği Ulusal koordinatörün ismini ve unvanını diplomatik kanallar vasıtasıyla bildirir. Her bir Taraf, birbirine herhangi bir zamanda diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı bildirimde bulunarak Ulusal Koordinatör yerine bir vekil atayabilir. Her bir Taraf tarafından Ulusal Koordinatörlerde yapılan herhangi bir değişiklik, diğer Tarafa diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı olarak bildirilir.
5. Ortak Komite'ye, Ulusal Koordinatörler tarafından eşbaşkanlık yapılır. Ulusal Koordinatörler Ortak Komite toplantılarında eşbaşkanlık yaparlar.
6. Ulusal Koordinatörler, işbu Mutabakat Zaptının 2. Maddesi uyarınca işbirliği yapılan alanları kapsayan ortak bir çalışma programı hazırlayacaklardır.

Madde 6

Fikri Mülkiyet Hakları

1. Taraflar, ulusal mevzuatları ve akdetmiş oldukları uluslararası antlaşmalar çerçevesinde, işbu Mutabakat Zaptı dâhilinde transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlarlar.
2. Bu Mutabakat Zaptı bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967'de Stockholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü Kuran Anlaşma'nın 2. Maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.

Madde 7

Finansal Düzenlemeler

1. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde herhangi bir faaliyetin yürütülmesi ile ilgili masrafları kendi ulusal kanunlarına göre finanse etmek konusunda mutabıktır.
2. Herhangi bir ortak girişimin uygulanmasına ilişkin diğer mali yükümlülükler, Taraflar arasındaki anlaşma ile belirlenecek ve ilgili çalışma programına yansıtılacaktır.
3. Ortak Komite üyelerinin seyahat masrafları ziyaret eden Taraf tarafından ve konaklama masrafları ise ev sahibi Taraf tarafından karşılanır.

Madde 8

Malzeme ve Personel Giriş Çıkışı

Her bir Taraf, ilgili kanunları uyarınca, kendi ülkesinden diğer ülkeye malzeme ve personel giriş çıkışını işbu Mutabakat Zaptı kapsamında mutabık kalınan faaliyetlerin yürütülmesini sağlamak için kolaylaştırır.

Madde 9

Personelin Sorumluluğu

Her bir Taraf, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında faaliyetlerde bulunan personelinin, ev sahibi ülkenin yasalar ve mevzuatına uymasına saygı gösterir ve bu personel, işbu Mutabakat Zaptının amacına uygun olmayan hiçbir politik iş ve/veya ticari girişimin yanı sıra hiçbir faaliyette veya programda bulunamaz.

Madde 10

Hukuki Durum

1. İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların su alanında işbirliği yapma niyetinin beyanıdır.
2. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptını kendi iç hukuklarına göre uygulama konusunda mutabıktır.
3. Bu Mutabakat Zaptının hükümleri, Tarafların, diğer iki veya çok taraflı anlaşmalar veya düzenlemeler çerçevesindeki taahhütlerini etkilemeyecektir.

Madde 11

Değişiklikler

1. İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile diplomatik kanallar vasıtasıyla nota teatisiyle herhangi bir zamanda değiştirilebilir.
2. Bu değişiklikler bu Mutabakat Zaptının 13. maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

Madde 12

Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Mutabakat Zaptının yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık Taraflar arasında istişare veya müzakere yolu ile dostça çözülmür.

Madde 13

Yürürlüğe Giriş, Süre ve Fesih

1. Bu Mutabakat Zaptı, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal yasal usulleri tamamladıklarını, birbirlerine diplomatik kanallarla bildirdikleri en son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. Bu Mutabakat Zaptı, beş (5) yıllık süreyle yürürlükte kalır ve tarafların yazılı ortak rızasıyla benzer bir süre kadar yenilenir.
3. Her bir Taraf, Mutabakat Zaptını, öngörülen sona erme tarihinde en az altı (6) ay önceden karşı tarafa diplomatik yollardan karşı tarafa bildirerek sona erdirebilir.
4. Taraflar aksine mutabık kalmadığı takdirde, işbu Mutabakat Zaptının sona ermesi, Mutabakat Zaptı gereğince üzerinde mutabık kalınan ve sona erme öncesinde başlatılan faaliyetlerin veya geçerliliğini, bu faaliyet veya program tamamlanıncaya kadar etkilemez.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, kendi hükümetlerince murahhas imza sahipleri, iki metin eşdeğer olmak üzere, Türkçe ve İngilizce dillerinde, iki kopya olarak, işbu Mutabakat Zaptını imzalamışlardır. Yorumlanmasında herhangi bir anlaşmazlık olması hâlinde İngilizce metin kullanılacaktır.

Ankara'da 18 Ağustos 2021 tarihinde imzalanmıştır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti**

Adına

Ayşe Aysin IŞIKGECE,

**Tarım ve Orman Bakan
Yardımcısı**

**Etiyopya Federal Demokratik
Cumhuriyeti Hükümeti**

Adına

Büyükelçi Redwan HUSSEIN,

Dışişleri Bakan Yardımcısı

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF
ETHIOPIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF WATER

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (hereinafter jointly referred to as "the Parties" and separately as "the Party"):

Expressing their desire to further strengthen the bilateral relation between the two countries;

Recognizing the need for closer scientific, technical, and technological cooperation in the field of management, conservation, and development of water resources between the two countries;

Convinced that the Parties would benefit from enhanced cooperation in the field of water;

Bearing in mind the obligations of the two countries under international laws and conventions;

Have reached the following understanding:

Article 1

Objective

1. The objective of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as "MoU") is to set the general framework for enhanced cooperation between the Parties in the field of water.
2. The Parties agree to cooperate in the field of water in accordance with their respective national legislation on the basis of mutual benefit through sharing of knowledge, experience and technology in order to develop, manage and protect water resources.

Article 2

Areas of Cooperation

The Parties, in order to attain the objectives of this MoU, agree to cooperate in the following areas:

- a) Planning and implementation of integrated water resources management;
- b) Hydro power plan and development;
- c) Irrigation and drainage plan and development;

- d) Water supply and sanitation plan and development;
- e) Development and conservation of river basins; and
- f) Experience sharing on global engagements and strategies of the Parties in integrated water resources management on the basis of reciprocity.

Article 3

Methods of Cooperation

The Parties shall cooperate in the areas listed under Article 2 of this MoU in the following ways:

- a) Sharing of scientific and technical data and documents in the research and development activities on water;
- b) Exchange of experts, researchers, consultants and personnel;
- c) Organizing joint workshops, meetings, seminars and site visits; and
- d) Providing training by Turkish experts on subjects that will be agreed upon by the Parties.

Article 4

Competent Authorities

The Ministry of Agriculture and Forestry of the Republic of Turkey and the Ministry of Water, Irrigation and Energy of the Federal Democratic Republic of Ethiopia shall be the competent authorities to see through the implementation of this MoU.

Article 5

Joint Committee

1. The Parties have agreed to establish a joint committee in the field of water (hereinafter referred to as "the Joint Committee") in order to follow-up the implementation of this MoU and strengthen the cooperation between the two countries in the field of water within the framework of this MoU.
2. The Joint Committee may meet at any time in order to discuss the activities listed in Article 2 of this MoU and follow-up the implementation of its recommendations.
3. Each Party, within three (3) months after the entry into force of this MoU, shall designate a National Coordinator who shall carry out the cooperation activities within the framework of this MoU. The National Coordinator shall be at least at the level of head of department or hold an office in the equivalent level.
4. Each Party will notify the name and title of the designated National Coordinator to the other Party through diplomatic channels. Each Party may designate a substitute for its National Coordinator at any time with a written notice to the other Party through diplomatic channels, Each Party shall notify the other, in writing through diplomatic channels, any changes made regarding the National Coordinators.
5. The Joint Committee will be co-chaired by the National Coordinators. The National Coordinators will co-chair the meetings of the Joint Committee.

6. The National Coordinators will prepare a joint working program involving the areas of cooperation specified under Article 2 of this MoU.

Article 6

Intellectual Property Rights

1. The Parties shall ensure the effective protection of the intellectual property rights to be transferred or created under this MoU in accordance with their respective national legislation and international treaties to which they are parties to.
2. For the purpose of this MoU, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

Article 7

Financial Arrangements

1. The Parties agree to finance their respective expenses related to the execution of any activity within the framework of this MoU in accordance with their respective national laws.
2. Other financial obligations for the implementation of any joint undertaking shall be determined by agreement between the Parties and be reflected in the corresponding work program.
3. The travel expenses of the members of the Joint Committee shall be borne by the visiting Party whereas the accommodation costs shall be borne by the hosting Party.

Article 8

Entrance and Exit of Equipment and Staff

Each Party, in accordance with its respective laws, shall facilitate the entrance and exit of equipment and staff from its territory to the other country in order to ensure the implementation of the activities agreed in this MoU.

Article 9

Responsibilities of Personnel

Each Party shall ensure that its personnel engaged in the activities under this MoU shall respect and comply with the laws and regulations of the host country and shall not participate in any political affairs and/or any commercial ventures as well as any activities or programs inconsistent with the purpose of this MoU.

Article 10

Legal Status

1. This MoU is the declaration of the intention of the Parties to cooperate in the field of water.
2. The Parties agree to implement this MoU in accordance with their respective domestic laws.

3. The provisions of this MoU shall not affect the commitments of the Parties within the framework of other bilateral or multilateral agreements or arrangements.

Article 11

Amendments

1. This MoU may be amended, at any time, by mutual consent of the Parties through an exchange of notes via diplomatic channels.
2. Any amendment(s) made to this MoU pursuant to the forgoing sub-Article shall enter into force in accordance with the Article 13 of this MoU.

Article 12

Dispute Settlement

Any dispute that may arise from the interpretation and/or implementation of this MoU will be settled amicably through consultation or negotiation between the Parties.

Article 13

Entry into force, Duration and Termination

1. This MoU shall enter into force on the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this MoU.
2. This MoU shall remain in force for a period of five (5) years and shall be renewed for a similar period upon mutual written consent of the Parties.
3. Either Party may terminate this MoU, at any time, by notifying the other Party, through diplomatic channels, of its intention to terminate it at least six (6) months before the intended date for termination.
4. Unless the Parties agree otherwise, the termination of this MoU may not affect the validity of any ongoing activity or program under this MoU until the completion of such activity or program.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this MoU, in two original copies, in the Turkish and English languages, both texts being equally authentic. In cases of discrepancy or divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Done in Ankara on 18 August 2021.

**For the Government of
the Republic of Turkey**

H.E. Ayşe Aysin İŞIKGECE,
Deputy Minister of Agriculture
and Forestry

**For the Government of
the Federal Democratic Republic of
Ethiopia**

H.E. Ambassador Redwan HUSSEIN,
State Minister of Foreign Affairs